

ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА IV РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ
Републичко такмичење, 18. 05. 2013. године.

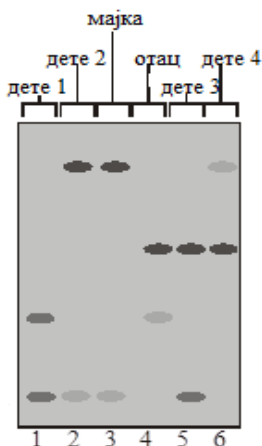
Име и презиме: _____; Школа: _____

I Заокружи слово испред тачног одговора.

1. Хелија са диплоидним бројем од 12 хромозома улази у мејозу. Шта ће бити крајњи производ мејозе?

- а) 2 хелије са по 12 хромозома
- б) 4 хелије са по 6 хромозома
- в) 2 хелије са по 6 хромозома
- г) 4 хелије са по 12 хромозома

2. Приказани су ДНК отисци шест особа: мајке, оца и четворо деце. Које од деце највероватније није потомак истог оца?

- а) дете 1
- б) дете 2
- в) дете 3
- г) дете 4

3. Организам А који показује доминантну особину је укрштен са организмом који испољава рецесивну особину. Половина од укупног броја потомака има исти фенотип као организам А. Шта се може закључити из овога?

- а) Организам А је хетерозиготан за ту особину.
- б) Особина се наслеђује полигенски.
- в) Организам А је доминантни хомозигот.
- г) Особина се наслеђује кододоминантно.

4. иРНК на основу које се синтетише протеин који има 120 аминокиселина мора да има најмање:

- а) 60 нуклеотида
- б) 120 нуклеотида
- в) 360 нуклеотида
- г) 480 нуклеотида

5. Жена, која је носилац рецесивног алела за хемофилију, удала се за здравог мушкарца. Који генотипови се могу очекивати код њихове деце?

- а) $X^H X^h$, $X^h X^h$, $X^H Y^h$, $X^h Y^h$
- б) $X^H X^h$, $X^H X^H$, $X^H Y^h$, $X^H Y^H$
- в) $X^H X^h$, $X^h X^h$, $X^H Y$, $X^h Y$
- г) $X^H X^h$, $X^H X^H$, $X^H Y$, $X^h Y$

II Заокружи слово Т иза исказа који су тачни или слово Н иза исказа који су нетачни.

6. Капацитација сперматозоида сисара могућа је само када је сперматозоид у женским полним органима. Т Н
7. Експресија гена завршава се транскрипцијом. Т Н
8. У току ембрионалног развића прсти се одвајају умирањем одређених ћелија шаке. Т Н
9. Количина меланина у кожи човека је полигенска особина. Т Н
10. Пирамида биомасе представља односе биомасе свих организама који припадају различитим трофичким нивоима ланца исхране. Т Н

III Укрсти појмове тако што ћеш у заграде уписати одговарајућа слова.

11. Одреди којем механизму репродуктивне изолације одговарају дати примери.

- А – сазревање полних ћелија у различито време
Б – различит број хромозома ( ) преоплодни механизми
В – просторна удаљеност
Г – специфични ритуали парења ( ) постоплодни механизми
Д – рађање стерилног потомства
Ђ – различита грађа полних органа
Е – немогућност завршавања ембриогенезе

12. Повежи припаднике различитих врста рода *Homo* са исказима који их описују.

- А – Најмлађи фосилни остаци стари су око 30 000 година ( ) *Homo habilis*
Б – Јавански човек ( ) *Homo erectus*
В – Први хоминиди који су користили оруђе. ( ) *Homo neanderthalensis*
Г – Последњи представници нестали су пре више од милион година ( ) *Homo sapiens*
Д – Смањење вилице и зуба
Ђ – Пекиншки човек
Е – Кромањонски човек

13. Повежи тип постембрионалног развића са животињом.

- А – лептир ( ) раст и моделирање
Б – скакавац
В – коњ ( ) непотпун преображај
Г – жаба
Д – мува ( ) потпун преображај
Ђ – бубашваба
Е – крокодил

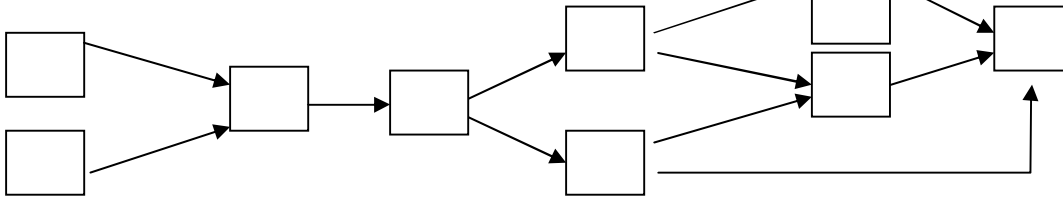
14. Крајњи производи различитих процеса у току кружења азота могу бити органска или неорганска једињења. Правилно повежи процес са типом једињења.

- А – фотосинтеза
Б – аеробно дисање ( ) угљеник је у саставу органског једињења
В – декомпозиција
Г – анаеробно дисање ( ) угљеник је у саставу неорганског једињења
Д – исхрана месоједа
Ђ – исхрана сапрофитних бактерија

IV Сложи одговарајући низ.

15. Направи тачан редослед узрока и последица загађивања ваздуха тако што ћеш уписати одговарајућа слова у празна поља.

- А – смањење резерви слатке воде; Б – загађивање ваздуха метаном
 В – повећање температуре тла и површинских вода; Г – повећање нивоа светског мора
 Д – загађивање ваздуха угљен диоксидом; Ђ – угрожавање и нестанак врста
 Е – повећање температуре ваздуха; Ж – топљење ледника; З – учестале суше

V Попуни табелу.

16. Дат је један сегмент нуклеотида у ДНК. На основу задатих примера упиши који је тип мутације у питању.

Сегмент ДНК	Мутација на ДНК	Тип мутације
ATGGCCTTCCAG	ATGGCATTCCAG	
	ATGGACCTTCCAG	
	ATGGCCTTCCAGCAGCAGCAGCAG	

17. У празна поља у табели упиши знак + или - тако да одредиш које примесе ваздуха учествују у стварању два типа смога.

Тип смога	Примесе у ваздуху					
	чађ	озон	CO ₂	NO ₃	H ₂ O ₂	водена пара
Фотосмог – ЛА тип						
Класичан смог – лондонски тип						

18. Уписивањем знака + у табели одреди ком типу временске организације биоценозе одговарају наведене појаве.

	Дневна промена	Месечна промена	Сезонска промена
Цветање шумске љубичице			
Отварање и затварање цвета лале			
Опадање листова с дрвећа			
Понашање риба при пуном месецу			
Летење слепог миша			
Цветање руже месечарке			

